

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Тёрт күн тёрт сағъам кибик озду

3 бет

Битеу халкъыбызыны къурулушу

4 бет

Минги тауну тиіресінде европалы даражалы курорт къұрар үмүтлудула

3 бет

Президентни
Посланиясында
бек магъаналы
социальный
борчла
салыннингандыла

2 бет

Сахнадан ариу,
романтикалы
макъамла bla
жырла тёгюле
эдиле

4 бет

Эллерибизде
ичгичилик нек
жайылып барады?

5 бет

Жюрек
халаллықны
юлгюсю

5 бет

Оғыурлу ыз
къойгъанды

6 бет

Фарадин

7 бет

Отарланы Керим -
къабарты тилде

8 бет

Жууукълашыу

«Къонакъбайлыкъ» проекти кезиулю кесеги башталды. Тюнене Нальчикде Къурулушчуланы маданият юйонде ол къууанчы халда жабылганбы. Төрт кюнни иничинде къонакъда турған жашла эмдә алагы къонакъбайлыкъ этгөнде да бияты бирге жыйылгандыла.

Аланы алгышлай, бу проекте башчылыкъ этген Асламлы информация органы, жамаат эмдә дин организация жана башчысы Мухадин Кумахов къонакъбайлыкъча ахшы төре бошалып къалмазына, бу оғурулу иш андан

Төрт күн төрт сағъат кибик өздү

ары бардырылгына, аны чеклерин да көнгөре барлыкъларына ышандыргынды

Жаш адамлалыкъ наисайкат сөзлерин Малкъар халкъны «Алан» жамаат организасияны председателини орунбасары Жаболаны Жабраил, оруслууланы «Вече» араларыны башчысы Анатолий Канунников да айтхандыла. «Сиз эндии къарындашласыз, ол а шүйлүкүнден да бағылышы», - дегендиле. Анатолий Канун-

ников абылай предложение да этгөнди: «Алгъын Терк районну бла Екатериноградская станицы араларында көпбуручу эди, аны эки эл да бирге жыйылып салгын эдиле, бир бирге къонакъгъа бара турор ючон. Ол бусагъатда бузулупду, хайдыгъыз, бирден къолыгъа алайыкъ да, аны ишлөйкъ», - дегендиле.

Андан сора къонакъда болгъан жашла көргөнлөрини, билгенилерини юслеринден

хапар айтхандыла. Төрт күн төрт сағъатча озгъынан белгилегендиле. Къарындаш байламлыштарын мындан ары бютон кючлендирире сюйгөндерин билдиргендиле.

Бизни жашларыбыздан бири, проекте көре, Къара-чайъя баргъан эди. Бир дагъыстанлы уа Черек районда къонакъбайлыкъда болгъанды. Къууанчы жыйылыуда ол эки республиканы келечипери Хубийданы Исмайлов бла Гаджимагомед Гаджиев да бу алатам адете ыразы болуп къашканларын, къонакъланы энтта да алыргъа хазырлыкътарын да билдиргендиле.

Жаш адамлалы бир бирден айырылгъанлары къыйын көйнөмдө ючон а, КъМКУ-ну «Стимул» жырчы къаум, Астемир Насыпов, «Нальцук», «Гlorия» тесепсөн ансамблөө фахмурларын аямагъандыла. Бу түбешүн эсде къалыр ючон а, проекте къатышханла барысы да суратха тошгендиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратта авторнудула.

Солуу

Минги тауну тийресинде европалы даражалы курорт къуарар умутлудула

Тау-лыжа кезиуню официальный ачылыу алыкъа болмагъан эсе да, «Курорт Эльбрус» ачыкъа акционер обществону специалистлери биринчи келлек туристике мында солууларындан заукълукъ алып ючон, хазырланы ишлени къистыру бардырадыла. Болушукъ керек болса, авиацияны да хайырланырача онгla этиледиле. Къутхарычу Алексей Водолазкин билдиргенича, жел, боран кезиулемде ажашханланы та-барча аланы битеу керекли

снаряженялары барды.

Учаргъа эндии күйрөн турған сабыйлеке тыңчлыкътъ да мадарла этиледиле. Краснодардан келген врач Антон Андреев мында жыл сайын солуучууда. Быйыл а ол биргесине жашчыгъын да келтирди. Аны оюмона көре, шёйдю аслам мағынаа ёс келген төлүн лыжалада таукел барыргъа юретиуге берилгенди. Спортун бу түрлюсю бла эрттеден көрөшгөнде уа 3 500 метр бийикликден тошириклиде.

Къар алыкъа азыракъ жа-угъан жерледе да жалгъан къар этген техника ишлейди. Аны болушлугъу бла күн жылы эсе да, аны эртимей тутаргъа онг барды. Нек дегендже жалгъан къар къатышханкарыди, күн тийгенлигке, ол түрлөнмейди. Алай бла мында тау-лыжа кезиу майга дери созулупчуду.

Алиса ТАРИМ,
Эльбрус районну жер-жерли администрацияны пресс-секретары.

Шимал Кавказ күн сайын

Обсерватория дуния системагъа кирлиди
МГУ-ны П.К. Штернберг атын Кырал астрономия институту Къара-чайъ-Черкесде Кавказ тау астрономия обсерваториясы астроидледен къоркуулукъдан сакъынан жаны бла дуния системасына кирлиди, дегенди учрежденияны начальники Пётр Кортунов.

Бусагъатда уа 7,7 гектар жери болгъан платода беш астрономия павильон гравиметрия лаборатория, астрофизиклеке жашау жүртлары болгъан техника корпус ишлене туралы. «Битеу аппаратурагъа ремонт орналыган жерлеринде этилди. Аны ючон деп ақыъалай къошуул ишленнен эм кюзюлери болгъан сейирлөр установка орнатылғанды», - деп къошхандыла обсерваторияда.

Он сабий сад ачыллыкъды

2013 жылы ахырына дери Чеченде 10 сабий сад ачыллыкъды, дегенди республиканы вице-премьери Иса Тумхаджиев министрлени кабинетини жыйылыуунда. Бусагъатда уа хайырланылыргъа аллай учрежденияладан бешиси берилгенди, деп къошхандыла.

Школья дери, орта эм бийик билим бериуню качествосу регионда бек иги болулргъа керекди. Ол себепден а аны бла байламызы вопросларын дайым контролдә тутарга тыйшилиди, деп чөртгөнди республиканы башчысы Рамзан Кадыров.

«Север-Кавказ федералык округту 2015 жылы дери кезиуде айытынуун» кырал программасыны чеклеринде ол ишлек 2012 жылда башшы 2015 жылъа дери, планнаг көре, 6520 жерлерин болгъан 54 садны къурулушуна башчысыны эм правительствоосуну пресс-службасында.

Тауукъ фабрикала жабылгандыла

Дагыстында тауукъ фабрикалары көп къалмай барысы да къанатлы этни сатыуга көнгөндөлөн неда ишлерин арталыда тохтатхандыла, дегендиле Монополияга къажау кюрешген федералык службады. Аны сылтауу уа 2012 жылда мал ашалын багыларынын көтүрүлөө болгъанды: жумуртхаланы чыгарырудан эм сатындан фойда түшмейди. «Көп фабрика тауукъланы санын азайтханды, бир къаумлары уа арталыда жабылгандыла», - дегендиле ведомства.

Бусагъатда жумуртхаланы республикагъа башха регионлана эл мөлк чыгарылучулары көлтиредиле, сёз ючон, Ростов областыдан, Краснодар эм Ставрополь крайладан.

«Губернатор сотнягъа» къошуулгандыла

Ростов область «губернатор сотнягъа» кирли эм правительствоодан болушукъ аллыкъ юч проект көргөзтөнди. Ала жашауда бардырылгъарын хазыр этилгенди. Инвестиция жана бла советни жыйылыуунда губернатору орунбасары Сергей Горбани айтханыча, ол проекте аппаратурагъа чыгарыу завод (АЗов), полизитлен быргыла чыгарычуу завод (Новошахтинск) эм фуболдан 2018 жылда болулукъ дүни чемпионатка ишленирик къонакъ юй (Дондагы Ростов) бла байламылдыла.

Предприятия бир мингиге жууукъ ишчи жерле ачарыкъ-дала. Инвестицияло уа 2 миллиард сомдан артыкъ болулукъ дула, дегендиле ол.

Урушуну ветеранларына – фатарла

Уллу Ата журт урушуну Адыгэяды 50 ветераныны жашауда жүрт проблемалары таамалырыкъыди: ала жаны фатарла аллыкъыда. Аны юсундөн ИТАР-ТАСС-хада республиканы вице-премьери Наталья Шарикова билдиргендиле.

Фронтчуланы жашауда журт болумларын игилендирир ючон, Адыгэяята къошакъ халда 44 миллион сом белюнненди. Аллай ахча болушукъу 88 адам алгъанды. РФ-ни президентини Указын жашауда бардырылгъа федералык бюджетден республикагъа көп къалмай 120 миллион сом жиберилгенди. Ветеранларга мындан оры да болушукъ этиу бла байламызы тинтиуда энтта да бардырыла турады. Шёндо уа регион тизмөде очередье 61 ветеран жазылып турады.

Пенсиячы тишириу авиаабомбасы болгъаны ючон тутулганды

Астраханыны полициячылары Капустин Яр элде 58-жыллыкъ пенсиячыны темир синькъла берилүүчү жерге арбачыкъ бла бомбанды элтип бара тургъанлай тутухандыла. ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине область УМВД-ны пресс-службасыны келечиси Артём Сладков айтханыча, ол аскер көреки ауулуптук 80 килограммъ жете кетгенди. Аны чачдырычуу устройствосу болгъаны бла болмажаны алыкъа белгисизди. Бомба табылгъан жер къуршоугъа алынп турганды, ОМОН-ну взрывотехникилелгендиле.

Пенсиячы тишириу полицияны бёлбюмюнде турады. МВД-ны күллүккүчулары ол тишириу бомбанды къайдан алгъанын ачыкъа кирешедиле.

Аламат башламчылык

Битеу халкъыбызыны къурулушу

Чегем районда Эл-Тюбюндө закий Күлийланы Къайсынга мемориал ишлене тұрады. Ол халкъ проекти, дерге боллуқтуда. Аның ісінен эшигтип, көпле аңа кесперине көшлерин къошадыла- бирлері ахча бла, башшалары- изеугү келіп.

Билюнгне аны жарымындан асламы биттегенді. Бусагъатда къурлуш ишле тохтатылғандыла хауа болумла бла байламмы. Алай көлір жыл жаз башында ол жаныдан къолғын алышырықды. Аңа керекли ахча да ма шёндюден жыйылып баш-

на бу күннеге дери къошумчулук этгеннен да юсперінден хапар айттылғанды.

2011 жылны ионь айында Тетууланы Хадис, Шауаланы Разият, Тапласханланы Мариям да Чегем районнан Эл-Тюбі элинде закий туғынан күнеге барған эдиле. Заман, желле да тозуратып турғын жүртнү көргенде, аны тап халғы кептирире көреклисінін сағызыны етедиле. Къайсынның экспрессин арбазғы кирген жерде орнатырга, Къулийланы түкүм таңмұа бла къабакъ эшикке салырғын, юнко башын,

Жай бошалырга ақылман туғынан юй да көзге тап көрінорча болады: къабырғылары акъланадыла, әртте заманлада, ағында ташланады, арабазғы тыйы таш салынады, юнко ининде полуна балчық спортодеди, от жағыда ишленеди. Терезелени, эшиклені Аслан Беров хазырлайды, къабакъ эшиккеде болған темир нақышыланы Бачиланы Ҳамзат бла Ҳажмурид Шогенов саладыла.

Маха ол кезиүе Тетууланы Хадисин башламчылығында «Къайсыннан жоуз аттам» деген

Орунға ахча атханда да аз түйюл эдиле.

Мухтар, Къайсынның юй бибчеси Къулийланы Элизат, Шауаланы Разият, Къулийланы Малик, Мечиланы Люба эмда Тетууланы

эзлени жамаутын эм Нальчик шахарда жашағынаның энчи белгілерчады. Булунту эни администрацияның башысы Къулийланы Ибрагим дайым да себеппелі этгеннен тұрады.

Быллай экспрессте Къабарты-Малкъарда, Россейде үгій да, битеу дүнияды да бир поэтте, жазылучуға да ишленмелгенді. Аны себеппелі ол Къабарты-Малкъарны бес айтат эм тарых магъаналы жерлерінден биринші айланырығынан сөз да жоккүд.

Концерт программаға уа республикада аттары айттылған белгілі жыршыларбыз Газаланы Алим, Тәппеланы Алим, Балыналаны Зариф, Мусукаланы Руслан, Гергокъланы Халимат, Холамханланы Къайсын, Жанакаланы Эльдар, Мамайланы Фатимат, малкъарты театрында актерлер Шауаланы Орусбай, «Эрилей» жыр къаум, «Балқария» телсөу ансамбль, Көндөлән элден келген къартапта залда олтурғанланы жарық жырлары, тепсеулері бла къуандырығында. Жаш адамна да Концерт заңын фойесінде той этгендиле.

Байрам ингірде юж жоуз минг сомғы жууук жылдырылған эди.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

«Эрилей» жыр къаум.

ланнганды. «Къайсыннан жоуз аттам» деген проекти жашауда бардырылғанна аны іончун деп бу күнледе концерт да къурагындыла. Аңда жылдырылған ахча толусундай мемориалын къурулушуна къоратылғынды.

Аны ісінен шешитіл, концерте узакъ тау элледен окуяна жөлле келген эдиле. Сахнаны бир жаңында орнатылған улуу экранда къараулауга хунары салыу къапал барғында көргөзтөлгөнде, мемориалын башшалғанланы, аны къурулушу-

төгерегин, арбазын да тап халғыа кептирире келишедиле. Ол жыл 5-чи ноябрьде уа поэтиң іончун арбазында «Къайсынның окуяулары» бардырылды.

Дағыда бир жылдан айнан тапшандырылып ишле башлаңады. Аны проектиң Нёгерланы Мурат жараздырыады, къурлушу уа къолғы эл тюпчөле алдыла. Айлай бла Къайсынның экспрессинін төгереги мермер ташла бла ташланады. Ол жумушу Жангөразданы Аслан тамамлагынды.

проект да жашауда бардырылып башланады. 2012 жылны ноябрь айында мемориал комплексни биринчи ташы салыннаны. Мемориал хуна халда ишленеди. Аны проектиң архитекторла Гузиланы Малик, Сарбашланы Азизор эм Къулийланы Ибрагим жараздырылдыла. Хунары ісінде жоуз плитада Къайсынның назымдары жазылдырылды. Аланы сайлау да поэти Гүртууланы Салих, Бептайланы Муталип, Додуланы Аскер, Мусукаланы Сакинат, Табакъсойланы

Хадис көршедиле.

Быллай деменгіли экспресси тәмми халкъны болуштуруға болмай ишлөргө оңг болмазлығы баямды. Аны себеппелі декабрь айда проект атты энчи фонд къурагында. Андан сора иш биотонда теркленеді. Къурулаша улуу къынын салгъанла, айтханыбызча, бек көпдюле, алай Къулийланы, Шауаланы түкүм көлчелир, Къабарты-Малкъар къырал университеттеги студентлерин, Хасания, Ташлы-Тала, Оғарыл Малкъар

Композиторнан фахмусуна хүрметте. Музыкалы театрын солисттери да юбилей ингірде аны жырларын, операларындан арияларын экспидиргендиле. Концерттің бардырылғанда, Т. Хренниковны жашау ам чыгвармачылық жолуну ісікден да

Анда аданы сыйфатында болған жарын, бишуунан ол оркестр бла бирге къарауучу жетдирайлғанды.

А. Шалоп ахырысы бла да башта тюрлю жаңдар жазылған «Много шума из ничего» деген операдан юзюк бла авторну

ло?» деген жыр а кимни сансыз къояды, биотонда Р. Абаковчана хунерли жаш жырласа аны? Ол жырчыны айттында «Московские окна» да къарауучу жүргегине жау жақынан кибик эди. Дағыда ингірде Н. Морозова, М. Мамбетова да жырлайдыла. Хар заманда, экиси да кеслерин аяп къоймаганда, алары эмоциялары залтъ да жеттеді.

Бейзопаны Зурабны бла Мурат Заидову айтыларында кеф әр кишилени жам жырласа аны? Ол жырчыны айттында «Московские окна» да къарауучу жүргегине жау жақынан кибик эди. Дағыда ингірде Н. Морозова, М. Мамбетова да жырлайдыла. Хар заманда, экиси да кеслерин аяп къоймаганда, алары эмоциялары залтъ да жеттеді.

Сахнага хор чыкса, ол би-тү дүниинде алай къойғанда эшилділеді. Артықъада оркестрни биргесине жырласа уа, анда болғынан коч кесине толусундай бойсундурады. Хренникову юбилей. Артықъада музыкалы театрында хор композиторынан бир ненча чыгъармасын жырлайды. Алада театрны коллеги, фахмұлары да биргеліп, аны толу сезеген къарауучула алары барына да ырызылыштарын узақтыйын созулған къарасла бла билдирилді.

Концерттің сора театрны солистлерінден дирижёр А. Чепуриной усталағанда белгілеленген, ол би ингірде къурагында улуу къынын салгъанын эшилттеп эдім.

САРАККУЛАНЫ Асият.

БАЙРАМ

Сахнадан ариу, романтикалы макъамла bla жырла төгюле эдиле

Тихон Николаевич Хренников... Композитор, жамаат къулуккүчү, СССР-ни Композиторларыны созугуна жырлана, жуууккүчү башылышындағы. Ол көп белгили.

Композиторнан 100- жыллық юбилейине атап, Музикалы театрыны колективи байрам концерт къурагында. Аңа дирижёрлукын Александр Чепурной эттеди.

Хренников жашалы келгенді мұзыкалық. Жырлайға, роман- слагы да макъамда тағын шокда оқыу түрғындағы оқуна башлағында. Ол кезінде, А. Пушкиннин «Цыгане» атты поэмасына зе буруп, Земфиралы сәзлөрінде романс жағынан «Старый муж, грозный муж» деген ат бла белгиліді. Аңы кесин энчи билюн да саҳнадан көп белгиліді опера жырчы айтады.

Гнесинде атты техникумны бла консерваторияны башағындан сора композитор театрада башлағында жолун. Вахтангов атты театра, Шекспирин «Много шума из ничего» деген комедияныны музикасынавтору болуп, атын айттырғанды. Ізы бла аны айттырғында режиссёр Вл. Немирович - Данченко чакырғанды. Н. Виртана романына жағынан музикасы «В бурю» деген белгилі боллуқтуды.

И. Пырьевин «Свинарка и пастух» деген комедиясындан «Песня о Москве» дегенни да битеу улуу къыралда жырлайғанды. Режиссёр бла шүлекүларь аңдан арны барып, «Песня артиллеристов» дегенни жазады. Алай бла Тихон Хренников теат-

рда, кинода да бирчә ишлөргө къолундан көлгенин көргөздөлди. Л. Утёсов айтхан «Московские окна» атты жыры, «Давным - давно» комедияны музикасы, башха чыгъармалары да көп жылланы ичинде къыралындаулу сақналарындан эшилтілгендиле, алага көре операла, балетле салыннанда.

бильдирип, аны хар тюрлю жаңарда ишлөгөнин да аттисле номерларында бла көрігүткендиле. Аны В. Кайцуков бла А. Белоцерковская ахчандыла, «Верные друзья» атты фильмден жырны айттып. М. Бесчокова да композиторнан «В бурю» деген чыгъармасындан Натальяна ариясын терен сезим ба жырлайды.

усталығына къарауучу дагыда бир көре тюшондиргенди. Ол чыгъармадан чыганыланы жырлары, серенада да, сөйсөз, ингреге күттегендиле. Залда олтурған музыкантла, жырчыла да, ырызылыштарын буқьдурмай, артистлелеге къызын къарасла ба жырлайды.

«Что так сердце растревожи-

Культура

Жюрең халаллықтың юлгюсө

Бизни жерлешкізі, Москва-да белгіли предприниматель Османланы Элдар жандаруулукъ ишлері бла кесини атын айтдырыгъанда. Ол түрган Къабарты-Малкъарында спортуна айнтыругъа кесини юлшын къошады, хунерли спортчуларбызыгъа тутхучулукъ этеди, айрмалы школчуланы араларында эл мюлк жаны бла илмұлданы биринчи кандидаты, көп жылланы Къабарты-Мал-

Быны ол ахча сауғалагъа ючеулен тийшшли болғында: РФ-ни сыйлы артисти, КъМР-ни халкъ артисти Баразбайланы Исмайыл, малкъарыланы араларында эл мюлк жаны бла илмұлданы биринчи кандидаты, көп жылланы Къабарты-Мал-

къар къырал университеттін проректору болуп түрган Чегембайланы Маржан, Россейни Художникерлерни соозуңу члені Акъкызыланы Имарда.

Алагъа сауғалары Культура фонда бу көнледе къуаучылар халда жууукъарыны, тенглерини араларында берилгенде.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

СУРАТЛАДА: Баразбайланы Исмайыл; Чегембайланы Маржан; Акъкызыланы Имарда. Суратланы автор алғанды.

дю. Аны аппасы Раҳайланы Тауби малкъар драма театрын фахмұл актёларында бири болғында. Аны киногъа да тилюшөргенділе. Элдарны уллу атасына хурмети чексиз этди. Аңа он аты бла культурада бла искусства ишлешнелеге ёнчи сауға тохташдырыгъаны да шагыталькъ этеди.

Къоркъуусузлукъ

Ток ыздын къатларында - мекямла

Кёп волтту ток ыздын къатларында мекям ишлетьре, баҳча салырға да жарамайды. Алай бу жорукъалға артыкъ эс бүрмәгъанла да бардыла. Аллай шартланы ачыкъулар муратда Север Кавказны регионалы аралы сетеңній компаниясы (МРСК СК) Къабарты-Малкъарда бёлжүмюно специалисттері кёп болмай республиканы битеу районларында рейдле бардырыгъанын.

Компаниянын пресс-службасындан билдиргендерине көре, алапың кезінүүнде былай жерледе эркинликис 46 мекям ишленинги тохташдырылғанда. Аз волтту ыздын къатларында уа жөнден аслам юйле, тюкенте, фермала, аны къойдай, жамаут транспорт тохтагъан жерле оқуна болгъанлары ачыкъулагъандыла. Акциянан бардырыгъанын.

Юйлени иелерини бир къауму уа, электрокюч ыздын чынлынлары орнатылған жерлени тыңғылы буруула бла бегитип, алайда юлжол, гүоле, терекле оқуна орнатканда. Алай эттере жарамағынан.

Адамланы былай «тириликлерин» хатасындан энергетикке объектилени жумушшарына тишишлесиче къараалмайдыла. Къоркъуул жерледе юй неда башша зат ишлекенин да къой, адамны саулугъуна заран келтирлиди.

УЛАШЛАНЫ Мурат.

ЗАМАН

ПРОБЛЕМА

Эллерибизде иччишлик нек жайылып барады?

Хар жерни адамларыны ёнчи ышанлары болады. Кавказны инсанлары адептилде, кеспери юючин жууаплыкъ сөзө билгендиле. Тышындан келген алымле тауланы сабырлыкъарын, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бытыр реабилитация ара-ла ачын жаны бла къызлаға деп жанты программа күрсүлгән эди. Иччишлик бла наркоманлата болушама деңгелеге ахча бериллек эди. Чыкъымды биҙде бу иш бла кюреширик адам? Уйъай. Ачылдыламы реабилитация арала! Уйъай. Жамаут себеп этип, бу осал ишлени къойғынданы көрбизми? Уйъай. Жамаутада харалада болмайды, игиле да, аманда да тибейдиле. Шёндюча бир биризни багъаламай, санызы этип түрсакъ, жоюлғанланы саны ёсоп барлыкъы.

Черек районны администрациясыны ишлерини управляющими Байсыланы Харун ариу къылыкъыны мурдорун профилактикада көреди. «Юйретиуна сабый-лиден башлары керекди. Чыбыкъылькъыда да бююлмейди, - дегендө бурунгъу ақылдан, - деп чөртгендө Байсыланы Харун. - Биз белгилі адамларбызы да школлада тюбешиүле къурайбыз. Ахшы юлғында кючүлүлүккүнде. Урушун эм урунуңу ветеранлар да кюрешедиле школчулана.

Жарсыгъу, бир-бирдө эллиле кеслерини жарагъан адамларын жоюн къоядьыла. Къяралызы къоль усталарбызыгъа. Аланы сыйылай башласала, стольга бек алға аракы саладыла, аны бла эшиклир жабып къоядьыла.

Бабугент энли администрациясыны башчысы Османланы Мухтарны оюмуна көре, дин, спорт эм культура иччишлик бла наркоманиядан күчтүхарлыкъ кючледиле.

«Мен кесим мөдиресинин башшыгъаны, карат-кёүсүнкін бла кюрешгеме, - дегендө Мухтар. - Аскерден къайтханымдан сора спорт секция ачкын зидим. Сая болсунла, биҙде ёсген предприниматель

бююнлюкде эллерине болушханлай түрдүлдө. Кёбүсүнде жаш амдама бла ишлекен тренерле хакъсыз үрнадыла. Энтузиаста деп аллайлагъа айтадыла.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирдө, ариу къылыкъарын чөртгендиле. Бююнлюкде уа эллерибизде иччишлик бла кюрешгендө, кесперин эриши жөрүтгөнне аз тиょюндюле. Алай алагъа болушургъа кюрешгендө эс-ленинде.

Бизни футбол командасы Шимал Кавказда кючюледирилди, бирд

Эсде тутуу

Огъурлу ыз къойғынды

Бардыла дунияда жашауну сойген, игиге ина-
ны, башхалагъя болушурға хазыр адамна.
Аллайла көп тойюл эселе да, ала бирси төлөлөгө
кесперини жарыктың ызларын къоядьы. Атабайла-
ны Жафарны жашы Юсоп да аллайладан эди.

Ол Адыр-Суу ауузуда орналған «Джайлык»
физкультура-сауалуу сакчылуу комплексте та-
маталыкъ этип турғанды. Аны бу күлгүкъя
салгынларында, лагерни мюлкү чачылын, аны
толусунлай жанырытрырга көрөн эди. Юсоп бу
ишиг көлбя барилгенди, аны башламчылыгы
бла 2 300 метр бийиклике гитче гидроэлектро-
станция да орнатылганда. Аллай битеу къырал-
да жоккүд.

Директор болгъан къадарда Атабий улу Север
Кавказын көл республикалары, крайлары бла бай-
ламыкъя тохташдырганды, алана келечилири-
ни суолууларын заукульу къурганды. Хар келген
къонаңын ол къарсы жуугүйчүнча көргенди.

Атабайланы Юсоп Къабарты-Малкъар къырал
университеттени физика-математика факуль-
тетин бошчындан сора аны Былымгъа устас
булуп ишлөрдө итген эдиле. Андан жаш специ-
алистини Тырныаузуну комсомолуну шахар коми-
тингине бёлүмюноно башчысына көчкоргенди.

Ызы бла ол комсомолуну обкомунда ишледи,
андан сора халкъ контролуну комитеттингине ин-
структор, партияны Тырныаузуда шахар комите-
тингине инструктор, бёлүмюноно таматасы да болап-
ды. Ол, квайда да, кесин или жанындан көргөзте,
адамланын таспастарына тишиши бола билгенди.

Жуукъулары, тенглери биогонлюкде да
Юсопуну хурметин көредиле. Анга жоралап
«Джайлык» альяннист лагерны мекымында
эсгертме салырга оноу этилгенди. Бу огъурлу
ишиг себеп болургыя иттингендө да аслам бол-
гъандында. Альтаракъалада уа аны къарындаш-
лары Махти, Магомет, Илияс юй бийчелери бла,
зечи Лариса, Юсопиню юй бийчеси Соня кесини
жуукъулары бла, сабыйтери Мурат бла Джамиля,
тенглери Элбрус районну администрацияны
башчысы Малкъарланы Аслан, КъМР-ни Агъач

мюлк жаны бла къырал комитеттини башчысы
Сотталаны Күрмэн, «Минги - Тау» журналны баш-
редактору, республиканы Парламентини депутаты
Додулдан Аскер, поэт, «Заман» газетни баш ре-
дактору орунбасары Беппайланы Муталип, Рон-
ны сыйлы судьсасы Кючокланы Исхак, районда
«Росгостстрахны» бёлүмюноно башчысы Ездемланы
Магомет, районны пенсиичыларыны союзуну
башчысы Төппеланы Шаухал эм башхала этилген
оноуну жашауда бардырырга жыйылгъан эдиле.

Эсгертмени ачылынду аны тенглеринден
бири Атомный энергетикада бла промышлен-
ностыда ишлөгөннөн Ставрополь краиды про-
фсоюзларыны башчысы Владимир Васильчук

Юсоп шүёлкүнүн багъалай билген, иги адам
богъынан чөртгендө. Малкъарланы Аслан аны
жашау жолуну Юсопдин, ол районны айнтыулыгъа
көп къыйын салгынан айтханды. Жыльтылгана
барысы да, Юсопиню эсгере, аны бийк адамлыкъ
шартлары башхалага да юлгю болгъанларын
белгилегендиле.

КЮЧОКЛАНЫ М.

Түрнір

Билимлиле сынашхандыла

Къабарты-Малкъар Бизнес
институтту бёлүмюно ди-
ректору Жангөразданы Лиза
къурап, Чегем районну мал-
къар тилден методисти Гу-
зеланы Асияттын болушулгү
бла Чегем шахарны биринчи
номерли школунда «Знатоки»
атты интеллектуал турнир
башчысы.

Анга Чегемни биринчи но-
мерли школундан «Жанги
тёлю», июнчиндо номерли шко-
лундан «Эдельвейс» эм. Тё-
бен Чегемдин «Билим» атты
командада къатышхандыла.
Соруул анын программагы
көре жарашибырылгъан эдиле.

Алгъа жуулап бере, окъ-
учула адабиятдан, тарыхдан
бла географиядан билимлө-
рин көргөтгендиле. Биринчи
«Адабияттын дуниясында» де-
ген конкурсада хорлар анын
ала литератураны айнашын,
жазычуларын жашау эм чыгы-
армачылыкъ жолларын, чыгы-
арманы юзүүнөн көре аны

авторун неда ол кимге, неге
жораланганын айтрыга ке-
рек эдиле. Соруу не къадар
къыйын болса, аны ючон ол
къадар көп балы салына эди.
Мында «Билим» бла «Эдель-
вейс» командала кючүлөрек
богъандыла.

Ахырнда назмұланын көлден
айтып да еришгендиле. Окъ-
учуулану аспасмы, Күлий-
ланы Кыйынны чыгъарма-
ларын сайлап, алана тюрлө-
тюрлө түлледе оқытушандыла.
Бу еришиуде биринчи школдан
Жарашууланы Люзая айрыма-
лы болғанды. Ол акылманды-
бызыны анасына жораланған
назмусун, аны хар тизгинин
жөргөнин теренинден ангылап
айта билгени жыйылғанланы
көлөрлөн жетген эди. Сәссооз,
былайда хорламыны «Жанги
тёлю» түндүнди.

Эм кючүлөн команданы айы-
рырга жориге тиң тюйюл
эди. Анга «Ню» журналны
баш редактору Мусукаланы

Сакинат, КъМР-ни Журналист
ларини союзуну башчысыны
орунбасары Шауаланы Разият, Чегемни ючончо
номерли школу директоруна орунбасары
Сафудин Дышеков бла биринчи
номерли школу директоруны
и жетири жаны бла орунбасары
Атмир Алакаев киргендиле.
Аланыноуарларын көре, бирин-
чи жерни «Эдельвейс», экин-
чинчи - «Билим» эм ючончо
«Жанги тёлю» алгъандыла.
Назмұланы окууда, башда
айтылғанлына, «Жанги тёлю»
къытканды.

Ахырнда жориге киргендө
эришиуде къургынланага
ызырылғыларын билдиригендиле,
окъучуулага уа төрөн
билим алырларын, жетишими-
ли болурларын тежегендиле.
Жыйылғанланы барысын да
Алена Мамхегова жылары
бла, Кючокланы Амина уа
синтезаторда сокъынаны бла
къуандыргандыла.

КҮЛЬЧАЛАНЫ Зульфиа.

БИЛГИЧЛИЛИК

Жай жаны сүймеклик келтирликтүү, кюз арты уа - ачча

Кыргылкъ неда
Нибирү

Алайды да, билгичле бизге
не төхөйдө? Бек уллусундан
башлайыкъ - Мишель Ноstrand-
мусдан. Ол айтханга көре, 2014
жылга адам улуну жашаунда
Нибирү планета бла байламлы
магъынаны иш боллукъ. Ол,
баям, Жерге бек жуукуу ётөрик-
ди, Нибирү Жерге тийип, къара-
къалх эмтеги эди деген къор-
куу окууну барды. Жерни осо
жеринден төбөрдө боллукъду.
Алай эсе уа, күннө бал кечени
кезиулир алышынгыра боллукъду:
Жерни бир жарымын
Чыранда басарла, экинчи жары-
мын исси күнүнгө айланыр. Бек
уллусундан ола.

Абы белгилүү мадам Ленор-
ман, XII ёмюрно ахырьына уллу
билгиче саналгъан тишириу,
бела тургын жылда бек къор-
куу иш боллукъду деб айтгы-
анды. Ол сүннгана, адамла уллу
сүннгана иштеридиле, андан сора
уа «алыпн «ёмюргө» тибирикдиле.
Хар ким да къуанчыл жаша-
рыйды, не байла, не жарыла
боллукъ тюйюлдө. Къысха
айтханда, башха билгични ою-
муна көре, Никита Сергеевич
Хрушев айтхандан эзе, 30 жыл
арта боллукъ эсе да, коммунизм
келлики.

Юрий Лонго уа жарыкъ жаша-
бир аз заман озгъандан сора
келлигини юсюнден айтханды.
Кертиди, 2014 жылда бир тюрлө
оғурсуз ишле чыгъарла деп
ойлагын эсе да, Лонго од тюрлө
ишилени мамыр олам бла байлам-
лын эте эди.

Ахырьында бизни заманынды
адамы Павел Глобаны юсюнден
айтханды. Астролор бу айт-
ларда бизни ахыз билгичлилик
ишле бла къуандырмайды. Бу
жол да ол кесини көртичилики
сакъылды. Прогнозин кесини ол
халы хазна тап болмажын
кезиде жағынды: ол айтханга
көре, бизни кезиупо битеудүн
кризис сакъылды, алайды да,
тухтулупуу иштүрүгүн айткыл-
ди. Эсге салайыкъ, Ноstrandам
а көл этидиди! Жарсымайыз,
бир тюрлө чыгъарлыкъ боллукъ
тюйюлдө, нек дегендө. Нибирү
жетип келе турады, биз барыбыз
да гүнч боллукъду.

Насыпны
күйругындан
тутаргы

Битеу алып къараганды, оюм-
да бир бирлерди бла келишмей-
диле. Ишини башы уа мындарды
биглигендиле айтханы къал-
лайда эселе да тюнгюлемиз!
Картала былай айтадыла, ТВ-3-
деге «Гадалка» деген программаны
бадырғылан Тасиша Недзвецкая,
Таро карталаны жайып къарап
айтханга көре, келе тургын
жылда боллукъ ишле бир бир-
ларине хазна келиширик тюйюлдө:
проблемалы чыгарылышыла,
алайды бек къоркырчыла уа
боллукъ тюйюлдө. Не тюрлө
башшамылышыла гылдуу
ишилени түн-
дүрүлдүн тутаргын ончыгы-
арыкъды. Ол заман сизге кеси-
гизли болушулукъларынды
күйругындан тутаргын ончыгы-
арыкъды.

Август айда Юпитер отуну бел-
гисине ётөрикди - алай бла уа
күргүлакълыкъ, иссилик, уллу
палахы чыгарылары боллукъду.
Ол себепден алушкагылай август
айтында барыбыз неда аны
октябрьде алтынды. 2014 жылны
көзарты - байлыкъын заманынды.
Аны юсюнден башында да айт-
хандыз. Алайды да, бир тюрлө
биглигендилеге ийнанмай эс-
егиз, биз ахырьында айтлыкънан-
га уа ишкел болмажыз-алай
этсегиз, хар ишигиз да аламат
богъукъду.

«Комсомольская правда»
газетден.

Жер-суу атпа

Фарадин

Ариу тау элибиз Акъ-Сууну бир бёйлюмюне мында жашагъан абаданланы асламасы Орус Жер дейдиле, жаш адамла уа-Цемзавод деп къоядыла. Былай кърасасъ, ала артда къуралгъан атлагъя ушайдыла.

Заман оза барса, бир-бир жер-суу атла төрлендириледиле. Кёбисионде ол тийреде бардырылган ишлөгө кёре болады. Революциянын аллында жыллада Долинске куаум оруслу жашай эди. Ала, биз башында айтхан жерни бийлеп, алайда бахча тутуп болгъандыла. Холам-Бызынгы жаңындан, Акъ-Суудан Нальчикке жумуш бла барғындан жиберире унамай, къыннал турғында.

Ол кезиүпеде алайъа Орус Жер деп айтылпак къалгъанды. Совет власть тохташхандан сора элледе, адамлар иши жерле къуралдыла. Суу Арада-тытыр, Орус жерде уа-цемент заводда саладыла. Андан сора аз-аздан экинчи ад Цемзаводха буруулуп къалады.

Дарман ханса

Жалгъычы

Мен, озгъан ёмюрню 60-чы жылларында, тау аузулада айланы, кёп битимлени аттарын тапханма. Болсада алма, керте тереклөгө жабышып, жалгъан ёсген, къышда, жайда да жашилләй турғын, уллу болмагъан чомпалыны аттын билген адамгъа тюбемеген эдим.

Бир жолда урушну, урунуун да ветеранды жеризбизде ол билмеген таш, агъач да болмагъан, кеси тукъумумдан Маскухта аны айттырын тиледим. Аны жууబы былай болду: «Бү сен айтхан жашал чапыракъзы, ариу чагъычу ёсномлюккүн адам, мал ашайды деп хапарым жокъду. Алай дармандык магъанасын атам тенгли кишиле айтыучуларын эсимдеди. Атына не айтханлары эсимдеди.

Кёп заманында жашып, ушуючо бу жашал чомпалыны аттын тапшылтуруп, 70-чи жыллarda Ботталаны Даутуха да сордум. Аны айтханы уа былай эди: «Аланы акъ чакъынчыларын мен къабып да кёргөннө, ачыдыла, уулдула деп да айтальмайма. Жараны төрсөттөчөнүрлөрин да биле-ме. Юч-төрт чапыракъчыгъын судда къайнатып ичиучүлери да эсимдеди.

ОСМАНЛАНЫХЫСА.

Атына уа «жалгъычы» дегендиле».

Мен аны аты орус тилде «омела» болгъанын сёэлюкден билгенме. Аны акъ гылгытчыларын къабып да кёргөннө. Мысты татыр этедиле. Ол адамгъа хата салып зат тийюндө.

Айттырым былайды: жеризбизни, табийгъатыбызын билирге, аланы байлыкъларын хайырланаңырга юйренирге көректи. Тауарлыбызы, агъччарыбызыда къаллай бир кёргөт, жемиш барды. Аланы дармандыкълары къалай улдуу. Сёз ючюн, къара, къызыл ишилдине, наныкъын, дүгүмнүн, тортюнүн, къасмакъын эм аллай кёп бағынлы заттарыбызын аттекалада излемей, кесибиз хазырлай биликдей.

ТАУМЫРЗАЛАНЫДАЛХАТ, жазыучу.

Үййиктүгъа гороскоп

Кочхарла. Тап үййиктүгъы, алай сиз төрөли жоркугүүзүнү-жалаңда кесигизгэ шысанынду - бу жол къойсизлөгөн иги. Жетишмилени жалаңда түшүндөн болшулуккүн хайырланаңынган адам болдурулуккүдү: аңга тап кезиүнду, сизин жанын инвесторда да болгурулук көрекдиле.

Танала. Үййиктүгъиң биринчи жарымында излерлекини эм күрауучуну ышанларын излерикид. Күзүлүкүнүн эттеги жеризбизде ишлени кесигиз тамалтаялмасагыз, аланы бир башка адам етерик түйюндө. Бараз күнден сора тамалтаялышыз эм белгиле адамла бла келишилмикти тап замоны башталырыксыз.

Эгизле. Битеу үййиктүгъиң юсюнден айтханда, аны кезиүнде бир биргө артык тап келишилген ишле чыгъыртга боллукудула. Аны биринчи жарымында ууакъ заттагыя эс белгүлөт. Бараз күнден сора уа башаламчылыккүн эттеги көректи, алай, уллу мағананы ишлени юсюндин оноу же түрүп, сакъ болгулугуз.

Айрычабаскыла. Үййиктүгъиң аслам кезиүнде адамла бла хазна хапарашырышы түйюндөсүз. Алай орта күнде уа хар зат да төрлөндириди: таматика күзүлүктүчүлүрдигүз бла ишлерикиз тамамланылышырыла.

Аспланла. Үййиктүгъиң биринчи жарымында эришмеклике итинириксиз – сизге жаланды конкурент табысыртыгө көрекди, иши шысанында алай да кёргөттөлүккүн. Солуу күнлөде уа, сиз, кесигиз сакылагындан эс, охши ишленин этириксиз.

Кызыла. Үййиктүгъиң орталыкъ халда ётерикди. Баям, сыйналгын көзүнөргөнеше ышанырыгъа боллукуду: оюмуу эм къаты ишигез. Төрөли болмагъан, къоркуулуу ишлени уа бараз күн этигиз, иги. Солуу күнлөде алай баш болмагъан адамда бла сёзеше түрүп, тээммолюккүн эм жарыкъыны сезимлериң сакылагыз.

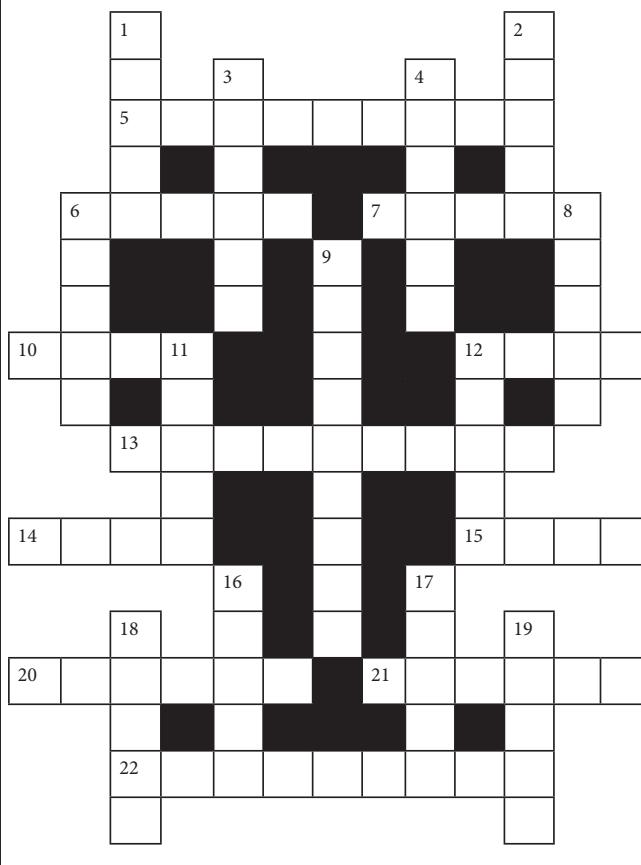

Базмандла. Үййиктүгъиң биринчи жарымында алдаулу предложениеяланы эшилтиреге боллукусуз, алай аланы юсюндин или салыш этигиз. Бараз күн сизге бек тапды, алай орта күн критикаш жолтурулган боллукусуз. Солуу күнлөде уа уллу күзүнчилек ишлени күнлөрдиле.

Акырапла. Бараз күн – анализени эм информациины жылбыну күнүндө, гөюргөн эм бараз күнде уа башаламчылыккүн эттеги алатам күнлөдиле. Байрым күнде тамамланылышы ишлени тындырыу ючюн, сизден сёзүнчө къаты түрүнүн изленирики.

Сёзбер

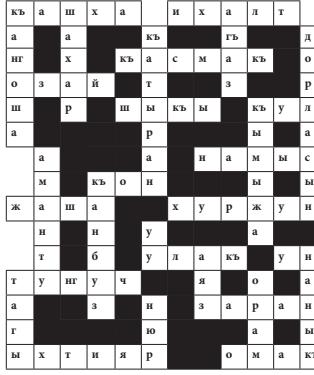

Энине: 5.Агъач кёгет. 6. Стол юсюнде букуу. 7. Елт ауруу. 10. Къэр кюзюлген. 12. Бедишилк. 13. Тёгерек кызыз кёгет. 14. Бал татлы, балдан да ... татлы (нарт сёз). 15. Мадар. 20. Жолоочу ансыз жолгъа чыкъмайды. 21. Агъач кесекчик. 22. Дарман ханса.

Ересине. 1. Тери ауруу. 2. Сатыу этген мекм. 3. Факырачыны «жынысынчы». 4. Күйүүрүлгөн нартиюх. 6. Мустийманнын борчү. 8. Кёп сёз - кёмюр, аз сёз... (нарт сёз). 9. Бай тирилкүн дарманды. 11. Күймач. 12. Хораз эрек. 16. Учуну «нёгери». 17. Бир къаяда минг ... 18. Жол жанында къабычуу итчип (элбер). 19. Сабый ундуруукъ.

Сёзберни **БИЙЧЕККУЛАНЫЖАННА** хазырларында.

Газетни 236-чы номеринде басмаланган сёзберни жууаплары.

16-чыдан-22-чи декабрге дери

Садакъыла. Үййиктүгъиң биринчи жарымында сизни эслилигиз осалланырыгъа боллукуду, борчпарызын унтумазга көрөшүгүз. Къайлай-алай болса да, адамла бла сёзеше түрүп, сизни адамлыккүн дарражагыз бийикдөртүрүккүдү.

Текемийөзлө. Сизге бек иги үййиктүгъи. Баш эм гөюргөн күнлөде насыбыгыз билюнда тутаргы боллукуду. Бараз күн а сыналын жолтурунду тутаргы артыкъек көрөшмегиз, төрөли болмагъан стан-дартланынчыларынды.

Сүүкъүйла. Кесигизни артыкъек көргөзтөмеге көрөшигиз, башхала сизни аллай бир төркөспөркүдиле. Илму бла көрөшген, билим берүүдө ишлөгөн адамларга жетишмиле бараз күнден сора келирлөдү.

Чабакыла. Үййиктүгъиң биринчи жарымында сиз бек къуралылуу, жоркульчаны толтурунду боллукусуз. Ол бек иди - жаны идеялайт, төрлөнүнеге бараз күнден сора уллу эс буругуз. Алай ишле ырысхы жаны бла билюнда къыйматыла боллукуду.

БАСМА**Отарланы Керим -
къабарты тилде**

Кёй болмай Къабарты-Малъвары халкъ поэти Отарланы Керимни «От жагъада от жаннан къадарда» деген назму жыйымырыгы Къабарты тилде басмаланнганды. Аны ёз тилине Афлик Оразаев көннөргенди. Ары жазылууну беш балладасы, эки поэмасы, назмаларыны да жюз бла элиден аспалмысы киргенди.

Китапхана ал сёзюю Къашгарлы Махмуд атты Халкъда аралы сауғаны лауреаты Беппайланы Муталип жазылганы. Ол анда Керимни көчгүнчюлюккө көз къара-мын, аны ёз журтуна къаллай уллу сиймеклиги болгынаны юсюндөн айтады. Сора Мечинданы Кязими чыгъармачылыгын халкъда сакъланыгуура поэт къыйыны аямаи кюрешенин, акъсақалтга же жаны бла да балшургъя, ёлгендөн сора уа Азияның күмлү тюзлериnde къабырын тап халда туруруна себеплик этгенин да эниб белгилеиди Беппай улу.

Отарланы Керим сёзюю багъасын билген, ачык жүрекли адам эди. Аны чыгъармалары бүгюнлюкде да ниет магъаналарын тас эт-мегендиле. Ол себепден ала

башха тиллеге көчюрүлгени да ахсын иши.

Оразаевни көчюрмө бла кюрешиуде уллу сынау барды. Андан болур бу китапда поэтибизни «Ана тилим», «Типек», «Сени көзлөринг», «Къартлык», «Анамы письмосу» эм бирси чыгъармалары къабарты тилде да тоз жырлача эшилтинглери.

«От жагъада от жаннан къадарда» деген жыйымырыгы 480 бетден къуарлганы. Аны кесин да «Печатный двор» китап басмаса чыгъаргъанды.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат.

Тюз оноу**Хайырланыучулагъа
игиликке**

«Каббалкэнерго» акционер общество быйыл, август айны ахырында Нальчикде Күлийланы Квайыннын атын жүрүтгөн орамын экинчи жүйенде хайырланыучуланы жумушларына квартагъан ара ачкан эди. Анда ток неда коммунальный жумушла жоюн төлеулени бериргө болуккыду. Аны специалистлери, ары келгенлөгө ток бла жалчытууга келишим стерча къаябылтана нeda электротюч сельгеле къышулупъя эркинлик берген документлени жаращырырьга да болушурукъуда эм хайыр-

ланыучулагъа керек болгъан битеу тюрлю информациины берилдиклө.

Ара ишлөт башлагъанлы юч ай болады. Бу кезиуде ары сегиз мингнге жуууукъ адам келгени да от керек болгъанын көргүздөди. «Адамна ары жалланда төлеулени бериргө уйай, ток бла жалчытуу, льготала, электрокючю эспеуечю приборлардан алышындырыу бла байламлы суоруу бла да келедиле», - деп билдиригендиле компанияны пресс-службасындан.

Бизни корр.

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал**РЕДКОЛЛЕГИЯ:**

БЕППАЙЛАНЫ Муталип (баш редакторну орунбасары)

КЪОНДЫЛАНЫ Хасан (баш редакторну орунбасары)

ТОКЪУЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь)

ТЕКУЛАНЫ Хая (жамаат-политика бёлжюмню таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмний - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85.

Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басмани эм аспалмы информацийны эркинликтерин къоруулса жаны бла Къабарты-Малъкар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чию иондоу регистрация этилгенди.

Регистрация номер — Н—0066. Индекс - 51532

Газеттى басмалы КъМР-ни Асламы информацийна орунбасары, жамаат эмдөн организацияна жаны бла министрествосунуу компьютер службасы хазыр этгениди.

Газет «Тетраграф» ОЮО-ны тиографиясында басмаланнганды. Нальчик шахар, Ленин атты проспект, 33

Шабат күн, 2013 жылны 14-чию декабри
Интернет-версия: zaman.smkbr.ru

Жазылыу - 2014**ЗАМАН АЗ КЪАЛГЪАНДЫ!**

Хурметли жамаат!

Жазылыу кампания бошалыргъа заман бек аз къалгъанды. Сиз алыкъа милдет газетибизге жазылыргъа жетишталмай туралы эсегиз, бир амал табыгъыз да, почтагъа атланыгъыз.

Жангы жылда да сизни бла сау – эсен тюбебишрбиз деп ышанабыз.

«Заман» газетни редакция.

Бизни индексибиз - 51532

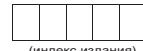
Жазылыгъыз! Бу тапды!

Федеральное государственное унитарное предприятие «ПОЧТА РОССИИ» Ф СП - 1

Бланк заказа периодических изданий

АБОНЕМЕНТ На газету
ЗАМАН

(наименование издания)

Количество комплектов

На 20 год по месяцам

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Куда

(индекс издания) (адрес)

Кому

Линия отреза

ДОСТАВОЧНАЯ КАРТОЧКА

(индекс издания)

ЗАМАН

(наименование издания)

Стоимость	подписки	руб.	коп.	Кол-во комплектов
	каталожная	руб.	коп.	
	переадресовки	руб.	коп.	

На 20 год по месяцам

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

город село область

индекс издания район

код улицы улица

дом корпус квартира

Фамилия И.О.

БИЛДИРИУЛЕ**Малъкар театр жангы спектакльге чакъырады**

Күлийланы Кайысын атты Малъкар кындрал драма театр кесини жангы оюнунда чакъырады. 17-18-чи декабрьде от Н. Гогольнун «Ревизор» деген ёмюрюлук комедиясын көрүзүтүрүкдө. Аны режиссёр Атмырзаланы Магомет салгъанды. Декорацияны бла кий-

имлени художники Баккуланы Владимирди.

Спектакль 18 сағатта 30 минутта башла-нырыккыдь.

Соруулары болгъанла бу телефонла бла сөлөшсүннө: 47-50-40; 47-54-37

Хош келигиз!

Сабийлеке оюнла саллыкъыдь

Багъалы ата-анала, устазла эм школчула, Күлийланы Кайысын атты Малъкар кындрал драма театр Жангы жылны аллында, аттедчача, утренникле бардырылгыбын билдириди. Декабрьни 26-дан баштап 30-сунда дери театрын актёрлары, алага жомак көрпөзтүп, сабийле

бла тюрлю-тюрлю оюнла да къурарыкъуды.

Ала кюннеге төрт кере боллуккыдула: сағатт 9:00; 11:00; 13:00; 15:00

Соруулары болгъанла бу телефонла бла сөлөшсүннө: 47-50-40; 47-54-37

Хош келигиз!

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬСТВИИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин атты проспект, 5
электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru